

Косівський

ПЕРЕДЗВІН

Газета Косівської міської ради

№ 2

24 вересня 2011 року

20 добрих справ міської ради до 20-ої річниці Незалежності України

- ☑ Водовідведення (прочистка каналу) на вул. Дружби.
- ☑ Благоустрій сміттєзвалища в с. Вербовець.
- ☑ Придбання трактора для роботи на сміттєзвалищі.
- ☑ Заміна дерев'яних вікон і дверей в Косівському навчально-виховному комплексі та розробка документації по електрифікації котельні з тепловими помпами.
- ☑ Благоустрій території м. Косова: зрізка старих дерев на території цвинтару на Москалівці; зрізка висотних аварійних дерев в м. Косові; прибирання території міста до свят (біля підвісної кладки, на вул. Над гуком, вул. Гоголя, Я. Мудрого), проведення міської толоки.
- ☑ Очистка лимнівок та стічної каналізації, підготовка центральної вул. Незалежності та Шевченка до асфальтування.
- ☑ Підготовка міста до фестивалю «Лудине-фест», V міжнародного ралі «Александров-ралі-2011», XIX Міжнародного гуцульського фестивалю.
- ☑ Проведення фестивалю «Косів на Івана: Лудине-фест».
- ☑ Розбір аварійного приміщення кінотеатру.
- ☑ Виготовлення та встановлення металевих лавочок та ящиків для сміття, дошки оголошень.
- ☑ Виділення земельної ділянки під дитячий майданчик в центрі міста.
- ☑ Ямковий ремонт вулиць дорожньою висівкою, грейдерне вирівнювання доріг
- ☑ Перекриття даху будинків на вул. Шевченка 44...35...1а, Чорновола 4.
- ☑ Ремонт підвісної кладки.
- ☑ Капітальний ремонт приміщення міської ради.
- ☑ Встановлення вуличних світильників та електрощитів в місті Косові.
- ☑ Придбання крісел, покрівлі для стадіону та їх монтаж.
- ☑ Благоустрій мостів, ремонт фасадів комунальних будинків на вул. Незалежності та Шевченка.
- ☑ Підготовка програм соціально-економічного розвитку міста на обласний та республіканський конкурси.
- ☑ Розмітка центральних вулиць; ремонт фасадів комунальних будинків.

Косівська
міська рада
2-4 стор.

Відлуння
Гуцульського
фестивалю
6-7 стор.

Ловець миті
щастя
8-9 стор.

«Снігова
королева»
11 стор.

Міська рада

Склад постійних комісій Косівської міської ради шостого скликання

*Рішення Косівської міської ради
від 26 листопада 2010 року*

1. Постійна комісія з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів

Данильців Володимир Миколайович — голова комісії.

Члени комісії:

Григорчук Іван Васильович, Фокшей Ігор Богданович, Кравчук Дмитро Дмитрович, Сомик Віра Романівна, Мироняк Юрій Васильович.

2. Постійна комісія з питань муніципального розвитку та інвестицій

Кравчук Назар Дмитрович — голова комісії.

Члени комісії:

Гуцуляк Юрій Григорович, Шкондеюк Петро Васильович.

3. Постійна комісія з питань житлово-комунального господарства

Збіглей Микола Іванович — голова комісії.

Члени комісії:

Бородайкевич Володимир Денисович, Довбенчук Юрій Михайлович.

4. Постійна комісія з питань земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища

Соломченко Юрій Віталійович — голова комісії.

Члени комісії:

Луков Юрій Олександрович, Гладун Дмитро Романович, Плосконос Юрій Олександрович, Гостюк Василь Андрійович, Гринюк Микола Васильович, Якимів Андрій Мирославович

5. Постійна комісія з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення

Степанченко Олександр Якович — голова комісії.

Члени комісії:

Бович Володимир Степанович, Хім'як Лариса Олександрівна.

6. Постійна комісія Косівської міської ради з питань законності, правопорядку, адміністративних порушень, депутатської етики та мандатна

Кирилов Сергій Олександрович — голова комісії.

Члени комісії:

Максимчук Руслан Теофілович, Бойчук Назар Дмитрович.

7. Постійна комісія з питань торгівлі, побутового обслуговування, транспорту, зв'язку і розвитку підприємництва

Лаврук Богдан Володимирович — голова комісії.

Члени комісії:

Гуляк Ігор Ярославович, Пузіков Віталій Валерійович.

8. Постійна комісія з питань освіти, сім'ї, молоді, спорту, національного та духовного відродження

9. Постійна комісія з питань розвитку туризму та збереження культурно-історичної, архітектурної і наукової спадщини

Печижак Роман Михайлович — голова комісії.

Члени комісії:

Луканюк Володимир Йосипович, Колісник Юрій Михайлович.

Виконавчий комітет Косівської міської ради шостого скликання

*Рішення Косівської міської ради
від 26 листопада 2010 року*

Фокшей Микола Миколайович — міський голова.
Сліпанюк Василь Михайлович — заступник міського голови.

Фокшей Орест Данилович — секретар ради.

Яремін Ольга Юріївна — секретар виконавчого комітету.

Сербалюк Пилип Пилипович — начальник КРУ
Слободян Наталія Василівна — інженер архітектор.
Плитка Петро Петрович — пенсіонер.

Рак Марія Миколаївна — пенсіонер.

Баранюк Роман Танасійович — начальник управління Держкомзему у Косівському районі.

Перкатюк Назар Йосипович — приватний підприємець.

Будз Наталія Іллівна — начальник архівного відділу РДА.

Мартинюк Ігор Дмитрович — пенсіонер.

Бойчук Григорій Васильович — директор ПП «Галекотех».

Спринюк Андрій Васильович — приватний підприємець.

Романів Ростислав Остапович — приватний підприємець.

За 8 місяців проведено 9 засідань виконкому міської ради, на яких розглянуто 98 важливих питань міста Косова.

Земля вимагає до себе уваги

Питання земельних та майнових відносин постійно перебувають на контролі міської ради, про що, наприклад, свідчить те, що за 8 місяців 2011 року відповідна депутатська комісія за клопотаннями громадян, організацій та підприємств розглянула 264 заяви. Після цього сесія міської ради, зокрема, прийняла рішення про затвердження технічної документації із землеустрою з передачі земельних ділянок у власність та дозволила видати 91 державний акт на право приватної власності на земельні ділянки, які знаходились в користуванні громадян.

Виготовлені право-

встановлюючі документи на право постійного користування землею загальноосвітній школі I-III ступеня №1, школі-гімназії, дошкільним навчальним закладам "Горобинка", "Сонечко" та загальноосвітній школі-садку I ступеня.

За 8 місяців поточного року від суб'єктів підприємницької діяльності за сплату оренди земельних ділянок різного цільового призначення та земельного податку надійшло 317267,88 грн.

Згідно чинного законодавства продано 4 земельні ділянки несільськогосподарського призначення загальною площею 0,0818 га на суму 107426 грн.

Формується редакція «Косівського передзвону»

На засіданні міськвиконкому 31 серпня затверджено статут, редакційну раду і тимчасово виконуючого редактора газети «Косівський передзвон».

До складу редакційної ради увійшли: т.в.о редактора Тарас Юрійович Пасимок, міський голова Миколайович Фокшей, ветеран журналістики Петро Дмитрович Гавука, пенсіонер-фінансист Петро Петрович Плитка, контролер Кредитної спілки «Косівська» Роман Михайлович Печижак.

Тарас Юрійович Пасимок народився 12 чер-

вня 1989 р. в м. Косові.

У 2010 році закінчив з червоним дипломом Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Працював піар-менеджером в рекламному Інтернет-агентстві «OKInternet», журналістом у прес-службі Народного Руху України, позаштатним кореспондентом музичного журналу «ПРО».

Є автором низки інтерв'ю, репортажів, фоторепортажів, заміток, інформаційних повідомлень та фоторепортажів у суспільно-політичній газеті партії «Час Руху».

Громадськість стурбована новою забудовою

Проведення будівництва нового житлового комплексу в центрі міста спричинило хвилю протесту жителів суміжних будинків на вул. Незалежності, 46 та Майдану Незалежності, 1а, оскільки, на їхню думку, порушено норми будівництва, яке ведеться під керівництвом В. П. Василюка.

18 вересня було проведено громадські слухання й прийнято ряд рішень, зокрема: про звернення до обласної прокуратури щодо вивчення питання безпечності будівництва; про дотримання вимог забудови та законності надання в оренду земельної ділянки, а також висловлено вимогу, щоб відповідні органи провели додаткові незалежні екологічні та геологічні експертизи для запобігання зсувів; відведення території для проїзду до будинку на Майдані Незалежності, 1а. Учасники слухань вважають за необхідне довести до відома забудовників та громади, що в цьому місці у роки війни загинули безневинні мирні люди, які були спалені живцем, тому поставлено питання розглянути можливі варіанти зміни плану будівництва або його перенесення на інше місце.

Інвестиційні пропозиції:

1. Для розвитку туристичної діяльності та будівництва оздоровчо-відпочинкового комплексу пропонується зарезервувати земельна ділянка площею 4,00 гектари на вул. Дружби.

2. Для інвестиційної діяльності міста пропонується:

— приміщення колишньої музичної школи на вул. Незалежності;

— земельна ділянка площею 0,10 гектара колишнього кінотеатру для будівництва кіноконцертного залу, офісних та житлових приміщень.

Пропозиції приймаються міською радою з подальшим розглядом на сесії.

З нагоди вшанування пам'яті основоположників Косівської школи різьбярства Василя Григоровича Девдюка (8 червня 1873 року — 3 травня 1951 року) та Миколи Васильовича Девдюка (15 грудня 1904 року — 14 березня 1991 року) у рамках програми XIX Міжнародного гуцульського фестивалю закладено камінь на місці майбутньої споруди музею-садиби.

Автор ідеї Ігор Васильович Яремін (правнук Василя Девдюка та внук Миколи Девдюка) кандидат медичних наук, доктор філософії, секретар Косівського осередку Наукового товариства ім. Шевченка, лікар ортопед-травматолог Косівської ЦРЛ.

Косів оновлюється

Про те, як виникла ідея створення дитячого майданчика і як вона реалізувалася розповідає нашому кореспонденту депутат міської ради Віталій Пузіков.

— Давніше, коли я ще не був депутатом міської ради, хотів звести для дітвори міста ігровий майданчик. На жаль, в мене не було можливості це потягнути самому, тому я звернувся з цією пропозицією до голови міста Миколи Фокшея та до голови районної ради Андрія Клуба. У значній мірі підтримали фінансово також цю ідею і підприємці Косівщини. Проте, основний внесок зробили члени Партії Регіонів. До слова, державних коштів на майданчик не потрачено жодної копійки. Організаційними питаннями займався голова районної ради Андрій Клуб. Я йому передав всі пропозиції та ескізи проекту, які і були затверджені на сесії. Затрати на даний проект потягнули більше 100 тисяч гривень. Будівництво майданчику вже завершено і урочисто відкрито. Пам'ятну стрічку перерізали голови Косівської РДА Ярослав Шинкарук і райради Андрій Клуб, міський голова Микола Фокшей та народний депутат України

Відкрито дитячий майданчик

Василь Чуднов. Для безпеки збереження майданчику встановлено відеонагляд.

За порядком на майданчику і біля нього (особливо у нічний час) слідкуватимуть працівники міліції.

— Переважно новим «благоденством цивілізації» користуються батьки і діти з багатопверхових будинків в центрі міста. Чи є у вас ідеї і плани щодо створення подібних май-

данчиків в інших районах міста?

— Є пропозиції розширити існуючий майданчик, бо трохи замалий він вийшов. На картинці виглядало одне, а життя показує, що більший попит на майданчик, ніж пропозиція. Дітей багато і всім бажаним не вистачає місця для ігор. В мене самого є дитина і раніше ми змушені були вести її надитячий майданчик

біля лікарні, але це логічно викликало не надто приємні асоціації. А тут в центрі міста, де є велике скупчення людей та дітей, майданчик справляє приємне враження. На ньому затишно почувають себе і дорослі і діти.

(Наш кор.)
Світлина
Христини
СТРИНАДЮК

Соціальний магазин

На початку вересня, у Косові, на вулиці Гвардійській, 24, відкрився «Соціальний магазин» від організації «Громадський Форум Івано-Франківська». Не зважаючи на те, що не було широко розрекламованої презентації чи відкриття, проте черги в магазині вже з'явилися. І причина цьому — низькі «соціальні» ціни на продукти харчування.

Лідер «Громадського

Форуму Івано-Франківська» Юрій Соловей — відомий вже політик, кандидат на посаду мера Івано-Франківська. За його сприяння напередодні місцевих виборів запрацювала ціла мережа «Соціальних магазинів» в Івано-Франківську. І хоча, Юрій так і не став мером, та, як не дивно, магазини не тільки не закриваються, але з'являються в інших містах області.

«Стосовно соціальних

магазинів, то ми й не приходили, що проект беззбитковий. Ми закуповуємо продукти, ставимо мінімальну — 2-3% націнку, щоб компенсувати витрати на комунальні послуги і заробітну плату персоналу. Ми не заробляємо на цьому, оскільки громадська організація в принципі неприбуткова. Практику соціальних магазинів я підмітив в Австрії, де недавно побував. Там точно менше причин розвива-

ти мережі таких закладів, але вони є, як і в більшості розвинених країн світу» — зазначив часопису «Галицькому кореспонденту» Юрій Соловей

Простим косівчанам і особливо таким незахищеним верствам населення, як пенсіонери, — важливо, щоб такі магазини функціонували, адже цьогорічні ціни на продукти харчування в Україні жахають навіть людей із сталевими нервами. На даному етапі товари якісні і справді за помірними цінами. Хочеться сподіватись, що так буде і надалі!

Проблеми міста

ЯК ВІДОМО, люди відповідальні за тих звірів, яких приручили. А як же бути з неприрученими бездомними тваринами? Хто має відповідати за них? Після прийняття Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» та відповідного рішення прокуратури відстріл безпритульних тварин заборонений.

В принципі, на цю проблему можна подивитися з різних кутів зору. З якоїсь причини собаки, кішки і т.д. опинилися на вулиці, їм холодно і голодно, ніхто їх не любить. Від такого життя будь-хто стане злим. Ще таких безхатченків інколи отруюють та відстрілюють, у кращому ж випадку забирають до притулку, де життя теж невеселе навіть за собачими мірками. І вони ж не винні, що нема кому про них піклуватися, що їм хочеться їсти та жити. Активних захисників тварин на всіх бездомних собак не вистачить, співчуваючі ж можуть лише поспівчувати.

З іншого боку, ці собаки не завжди милі та нещасні — часто вони нападають на людей, і тут уже байдуже, чому вони це роблять. Особливо небезпечні зграї таких собак, подібні до вовчих. Є приблизно сотня захворювань, які можуть спричинити саме укуси собак.

Навіть, якщо вуличні барбоси видаються мирними та зовсім неагресивними, невідомо, як вони себе поведуть і чим хворіють. Мало хто захоче жити поруч із такими сусідами, та куди ж звертатися за допомогою? Адже краще піклуватися про долю чотирилапих до того, як стане щось непоправне і вам доведеться турбуватися вже про власне здоров'я.

Нині вся робота з профілактики бродячих тварин зводиться до поступової стерилізації бездомних тварин. Однак, після проведення стерилізації, тварин знову відпускають на міські вулиці. Такі нові

правила європейської політики поводження з тваринами. І, дійсно, у законі чорним по білому написано, що відловлені бродячі тварини мають утримуватися протягом п'яти днів на спеціальних майданчиках у якості карантину, а потім передаватися до притулків. Проте ні майданчиків, ні державних притулків немає.

З метою ж зменшення

собак і кішок недоцільно повертати на такі «місця попереднього перебування», як дитсадки, школи, лікарні, ринки. Відповіді, куди подітися цим бідолашним, програма не дає.

Але шкода не лише тварин, а й тих, кого вони кусають. Аби вижити, пси часто гуртуються у зграї та нишпорять містом. В такому випадку вони стають на-

Друзі! Чиї?

Собаче життя: де подітися?

популяції проводити стерилізацію безпритульних тварин мають ветеринарні клініки. Відомо, що стерилізація — це серйозна операція, після якої тварина має одужувати в стаціонарних умовах мінімум 8 днів. Це означає, що окрім клінік, де прооперують тварину, потрібні стаціонари, де тварина одужуватиме протягом цих 8 днів.

Припустимо однак, що тварини попри всі негаради все-таки стерилізовані і одужали. Яка їх подальша доля? Тварини будуть повернуті на місця попереднього перебування при наявності опікунів. Але опікунів на всіх тварин не вистачить — це по-перше. По-друге,

багато агресивніші і частіше нападають на людей. Кожен такий факт вимагає процедури: протягом десяти днів за твариною спостерігають, і, якщо вона гине, постраждалому терміново проводять терапію проти сказу — славнозвісні 40 уколів у живіт. Така вакцинація, однак, дуже токсична. А коли з'являються перші ознаки захворювання, як правило, хвороба закінчується смертю...

Коментар заступника міського голови Василя Сліпанюка:

Останнім часом відловом собак займалася Чернівецька фірма «Санітар», однак ціна за одну відлов-

лену собаку збільшилася до 150 гривень, а перерахунок грошей фірма хоче зразу отримувати за 30 собак плюс оплату працівникам за відрядження. Виходить один день їхньої роботи біля 5000 гривень.

Враховуючи, що зараз в міському бюджеті коштів вкрай не вистачає, тому є просьба до жителів міста утримувати собак на прив'язі, не випускати їх на дороги. Практика доводить, що більшість собак на вулицях Косова — це не бродячі пси, а домашні, які мають недбалого власника. Крім того є прохання до організацій, які спеціально утримують собак, щоб ввечері вони допомагали охороняти власну територію, а вдень їх випускають на дороги, де тварини і приносять неприємність мешканцям і гостям міста. Це стосується, в першу чергу, тих підприємців, які працюють на міжрайбазі. Зранку, десь година п'ята-шоста, собаки звідти виходять і розтягують сміття від автостанції аж до базару.

Зараз ми налагоджуємо співпрацю з спеціалізованою організацією з Коломиї. Але вона в основному відловлює собак хворих на сказ. Візуально зрозуміти, чи хвора собака, важко, тому коломийчани не квапляться приїжджати. Раніше, ще в 2002 році відстрілом собак займалось УТМР спільно з працівниками комунальних служб, однак зі сторони прокуратури була на це заборона, що призвело до різкого збільшення кількості бродячих собак. Якщо не вдасться домовитись з коломийчанами, то доведеться створювати при «Міськводосервісі» комунальну службу і самим цим займатись.

Руслан ШЕЛЕСТ

На світліні:
Діоген
не зі своєї волі
Світлина
Романа Печижакка

Відгомін фестивалю

На честь Незалежності

Гуцульський феномен: мистецтво жити і творити

*Вітаємо
наших
переможців!*

У жанрі фольклорно-етнографічному:

— І місце — народний аматорський фольклорно-етнографічний ансамбль «Осіньне золото» м. Косова;

у пісенному жанрі:

— І місце — вокальний ансамбль «Сонячна струна» Косівської ДШМ, про який ми вже розповідали в першому номері газети «Косівський передзвін»;

у відеомистецтві:

— гран-прі — Зеновій Гаркус з м. Косова,

у фотомистецтві:

— гран-прі — Богдан Штундер з м. Косова.

СВЯТКОВОМУ дійству XIX Міжнародного Гуцульського фестивалю в Косові передувала

міжнародна науково-практична конференція «Гуцульський феномен: мистецтво жити і творити», що відбулася у суботу 27 серпня 2011 року за участю науковців, краєзнавців, мистецтвознавців, представників влади, зацікавлених офіційних осіб від громадських організацій США, Канади, Бразилії, Аргентини, Великої Британії, Польщі, Румунії, Угорщини, Словаччини, Чехії, Молдови, Росії, Хорватії та інших країн.

Мова йшла про гуцульське відродження в незалежній Україні, про те, як Гуцульщина може прислужитися здійсненню «Карпатської мрії».

За словами начальника управління культури Івано-Франківської ОДА Володимира Федорака, ідея фестивалю — підтримка гуцульського мистецтва та традицій. Ця тема стала ключовою для учасників науково-практичної конференції, яка розпочала фестивалеве дійство. Далі дійство пройшло традиційно: з піснями, танцями, трембітами, китгарями, крисанями.

Тематикою конференції стали соціально-економічні, екологічні й етнокультурні проблеми розвитку Гуцульського краю й шляхи їх вирішення. Наукова тематика конференції передбачала обговорення актуальних питань за напрямками:

*екологія: природокористу-

вання, економіка, медицина (охорона, збереження, відтворення ландшафтного та біологічного різноманіття; сучасна парадигма збалансованого (сталого) розвитку природокористування; медико-екологічні аспекти; екомережі);

*краєзнавство, туризм (гуцульський край — неповторна часточка земної тверді з власною історією і особливою харизмою її жителів, унікальний осередок талановитих, працьовитих, гостинних, наповнених патріотичною гідністю людей; феномен духовного світу нашого краю, підґрунтя життєстверджуючих справ, народного мистецтва, побуту, господарської діяльності, звичаїв і обрядів гуцулів);

*народне мистецтво Гуцульщини (автентичні промисли Гуцульщини, втрачені і забуті технології, визначні персоналії мистецтва, сучасні проблеми та інновації в народному ужитковому мистецтві регіону);

*освіта і культура (історія розвитку освіти на Гуцульщині; сучасний стан і парадигма розвитку; етнопедагогіка гуцулів; гуцульська школа як регіональна українська національна; гуцульщинознавство в системі навчально-виховного процесу; роль особистості педагога в освітньому контексті Гуцульщини).

У рамках роботи конференції відбулися пленарне та секційні засідання, тематичні круглі столи, вернісаж «Барвограй — 2011» (ліжникарство) в мальовничому карпатському селі Яворові, урочище запально-

вання Фестивальної ватри на історичній горі Стоянів, опришківські ігри та забави, вшанування пам'яті Івана Франка (1856-1916) та урочище закладення каменю на місці майбутньої побудови музею засновника косівської школи різьблення Василя Григоровича Девдюка (1873-1951).

Учасники конференції прийняли пропозиції від провідних науковців і вчених Карпатського регіону до резолюції конференції.

Секційні засідання цього наукового форуму продовжились у Косівському інституті прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв, національному природному парку «Гуцульщина». Власне ця конференція і розпочала XIX-й Гуцульський фестиваль, котрий, як відомо, зазнав деяких часових змішень, однак як найбільш авторитетний на Івано-Франківщині, на щастя, не пішов у небуття, а повернувся у новій іпостасі.

Учасників конференції щиро привітали представники органів державної влади, депутатського корпусу, установ і організацій, гості з-за кордону та різних регіонів України.

Микола БЛИЗНЮК,
кандидат педагогічних наук, доцент, Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ

Світлини Богдан Штундера: «Цвіт Гуцульщини»

На честь Незалежності

Відлуння фестивалю

Про досягнення і проблеми колективу «Осіннє Золото» йде розмова у сьогоднішньому інтерв'ю нашого кореспондента з культурним організатором Ярославою Мамчук.

— Розкажіть кілька слів про ваш колектив.

— Колектив «Осіннє Золото» заснований 24 роки тому. Це був хор ветеранів з 45 чоловік, який функціонував при будинку культури. В 90-х роках у нас багато членів вибуло з нашого колективу і як хор ми припинили існування. Марія Дмитрівна Процюк працювала тоді в школі-інтернаті, вела художню самодіяльність дітей. Через те, що тодішні керівники від культури не спромоглися нам призначити ні художнього керівника, ні режисера, то вона нас взяла під свою опіку. І так з'явився фольклорний колектив «Осіннє Золото», який починався з шести учасників. Потім ми зібрали знов до 45, потім на половину зменшилась кількість і знову треба було шукати нових членів.

— Як побудована ваша творча робота?

— Збираємося ми систематично, проводимо репетиції, індивідуальні роботи і не тільки. Ми працюємо ще і як волонтери. Це клуб волонтерів району. У нас добрі контакти із школами району, особливо з нашими міськими школами №1 та №2. Із школи номер два діти допомагають де треба в сім'ях принести води, принести товар з магазину... Також виступають і ставлять концерти перед хворими в Яблунові. Школа №1 це спеціалізована школа з поглибленим вивченням англійської мови, але разом з тим в учнів досить добре розвинута самодіяльність і ми співпрацюємо з ними. Ми виступаємо у школі, а діти — у нас, на наших вечорницях.

Ми проводимо посиденьки для людей міста Косова та району. Працюємо за різною тематикою з ветеранами «Гуцульщини», мистецьких майстерень, лікарями, учителями. Збираємося тут в територіальному центрі. Ставимо концерти, а люди висловлюють побажання та наболілі питання, спілкуються за чаєм із солодким (коли є спонсори, бо своїх

коштів ми не маємо).

— Як з'явилась назва вашого ансамблю?

— Коли ми були хором ветеранів ми називалися «Ровесники». А потім ми почали вчити

колектив. Також був виступ і в Києві на фестивалі «Folk music». І не зважаючи на те, що колектив з Прокурави там присвоїли перше місце, але нас показували по телебаченню ще разів сім, хоч ми і не були переможцями.

— Назвіть найактивніших учасників вашого колек-

тиву і традиціях гуцульського обряду.

— Які нагороди ви здобули на своєму творчому шляху?

— У нас є дипломи, що засвідчують про 5 перемог на п'яти Міжнародних Гуцульських фестивалях, два перших місця і три других. А загалом лише з двох фестивалів, де ми виступали в нас є грамоти і подяки за участь, а на всіх інших — ми були переможцями. Ми виступали і відкривали фестиваль в Рахові, на Співочому Полі, на святкуванні «Центру Європи» фрагментом із «Гуцульської базиру». Там були тисячі людей і коли ми виступили, то ще довго «Осіннє золото» не хотіли відпускати зі сцени. Нас готували до поїздки у Францію, але Міністра Культури зняли з роботи і змінилось керівництво, грошена поїздки не знайшлося. Про цей фестиваль і про нашу участь у ньому був знятий кінофільм, але ми його так і не побачили.

— З якими проблемами ви стикаєтесь у вашій роботі?

— Проблеми є. Були би надзвичайно вдячні, коли б знайшовся спонсор, який би міг хоч 100 гривень в місяць нам переказувати на оплату режисера. Адже вже 2 роки я пишу нашим керівникам і в фінвідділ райдержадміністрації та прошу хоч чверть ставки, хоч сто гривень для цього, а мені постійно відповідають: «Грошей нема». А гроші з територіального центру, які виділяє Міністерство праці, забирають мільйони і віддають у лікарню, тобто для потреб району. А фольклор без режисера вмирає, адже це для нас, як повітря.

— Де можна побачити Ваші виступи? Чи є відео в Інтернеті?

— На жаль, в Інтернеті немає. В нас є диски та касети із записами, починаючи від самого першого виступу, але ми потребуємо допомоги, щодо оцифрування та розміщення в мережі відео. Можливо, що після цієї статті такі люди відгукнуться.

пісню «Осіннє Золото», і хтось із наших сказав, що нам підходить ця назва. З того часу, як ми стали фольклорним колективом, то і назва стала «Осіннє Золото». В 2000 році нам присвоїли звання народного аматорського колективу на Гуцульському фестивалі в місті Косові.

— А яка була у вас програма на XIX фестиваль?

— На цей фестиваль у нас був фрагмент постановки «Косівський базар». Обласний режисер, подивившись цей фрагмент сказав, що на даній постановці можна формувати всю художню самодіяльність Косівського району, розширюючи та оновлюючи його. З цим репертуаром ми багато їздимо селами нашого та інших районів, співпрацюємо з аматорами Коломиї, Надвірної та Снятинського району. Виступали ми і за межами нашої області в Трускавці, коли були запрошені на свято і там були дуже позитивні відгуки про нас і наш

тиву.

— Керує колективом Зоряна Романів. Музикантом довго був Валерій Данилюк. Зараз в нас Василь Вольський. Він поет, музикант, сам пише пісні. В нас кожне слово і кожен момент в постановці є обіграний, тому ми і зайняли перше місце. Ми знали, що фестиваль якраз відбувався до дня 20-річчя незалежності України. Все це було покладено нами на гуцульську музику — і танцювали, і співали, і декламували.

— Чи виступають з вами і молоді люди?

— Так, ми залучаємо до виконання нашого репертуару дітей молодшого шкільного і дошкільного віку, бо зацікавлені в тому, щоб діти знали і цінували наше мистецтво, обряди, щоб вони розуміли і переносили гуцульську культуру для своїх батьків і друзів. З цього є велика користь, ми виховуємо молоде покоління в патріотичному

На гостинах у цікавої людини

Ловець миті щастя

Роман Печижак працює у кредитній спілці «Косівська», депутат міської ради, член редакційної ради газети «Косівський передзвін». У вільний час захоплюється фотографією.

— Чому ти вирішив зайнятися фотографією?

— Якогось рішення, типу «все, куплю фотокамеру і буду фотографом» не було, то було так би мовити — інтуїтивно. Тому я б себе і фотографом не назвав. Для мене фотограф — це людина абсолютно віддана своїй справі. У моєму випадку «діагнозом» може служити термін — «фотоаматор».

Ще в школі десь так у класі п'ятому я натрапив на якийсь з фотографічних журналів того часу, там були фото різних жанрів, і мене вразили світліни одного з авторів — там були чорно-білі фото скелястих гір, людей, міста, я довго розглядав і уважно аналізував кожну деталь, то було для мене, як якийсь інший світ — ось це, напевне, і привабило мене. Фотографія може передати реалістично деталі, мить, настрої, почуття. Дивишся, ніби «не живий» лист паперу чи зображення — а «говорить» до тебе, щось чіпає. Зразу згадав, як мені хотілось мати фотокамеру і робити щось подібне, значно пізніше з часом вона у мене з'явилася, то був «Зеніт» з 50 мм об'єктивом. Перші вдалі фото додавали натхнення і так все закрутилось.

Переважно фотографував

нашу природу та сільську місцевість, вони у нас унікальні, можу запевнити. Тому мене і приваблює фотографія — це необмежена нічим сфера для творчості (крім світосприйняття і, звичайно ж, певних технічних чинників) абсолютно все, що навколо нас і стосується нас,

може стосуватись фотографії і ніколи не знаєш, що в тебе вийде, чи то буде випадковий настроєвий чи можливо зпланований і технічно виконаний кадр.

— Скільки тисяч світлин вже встиг зробити?

— З розвитком цифрових технологій питання риторичне — кількість вимірюється сотнями тисяч... не через те, що багато «браку» чи дублів, а через те, що доводиться багато фотографувати.

Але для «цифрових» фотографів існує таке правило — з того всього, що відзняв треба видалити 90%, а з того, що залишилось можна відібрати 10% — з них 10% видрукувати, вже з того 90% викинути в смітник,

кладу: «За межами» (Одеса), «Два погляди на українську фотографію» (Вінниця), «Від Петроса до Попа-Івана» (Львів), «Nature 2011» (Київ), «Два кольори — Україна та Франція» (Рівезальте, Франція). Потім в рамках одного з найбільших фестивалів репортажного фото «Visa» проводився фестиваль «VisaOff» (Перпіньян, Франція) п'ятеро українських авторів представляло Україну. Тоді, щоб виставка відбулась багато зусиль приклали українці, які проживають у Франції.

— Як ти ставишся до чорно-білого фото?

— В мене складається враження, що всі вважають чорнобілі знімки чимось класу екстра в фото. Якщо ч/б, то значить там вже якась філософія і т.д. тп. Насправді все те або є, або його немає.

Це досить складне питання, але водночас із простою відповіддю — не повіриш, але е таке коли колір зайвий і відволікає, не дає побачити суть.

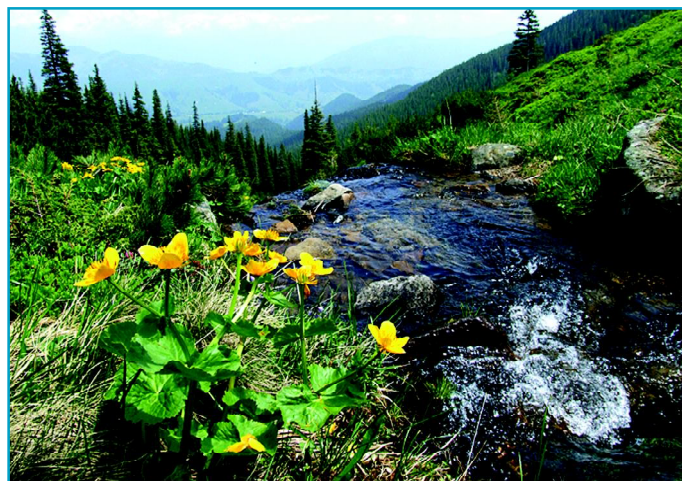
— Чому вирішив зайнятися весільною фотозйомкою?

— Швидше весільна фотозйомка вирішила зайнятися мною. Весільний репортаж — це особливий жанр, тут море позитиву, урочистість моментів, особливий настрій. Одним словом — свято.

Звичайно ж і відповідальність — такий день раз в житті, треба щоб було що і вникам потім показати. Пошукайте десь дома старі фото своїх батьків, тоді були такі часи, тепер трошки інші, думаю ви зрозуміли.

— Розкажи про свій «фотоарсенал». Чи маєш в планах придбати надсучасний «чудо»-фотоапарат?

— Маю два дзеркальних цифрових фотоапарати марки «Кенон» — один з них і є то

а от решта можна показати друзям, коли щось залишилось.

— Де можна переглянути твої світліни — в Інтернеті?

— В мережі маю персональну сторінку — <http://rechizhak.if.ua/>, правда рідко там поновлюю контент, дещо є в «Косівському фотоальбомі» — <http://www.kosivart.net/>, на сторінці «ВелоКосів» — <http://velokosiv.if.ua/>, а в основному — галереї на різних фоторесурсах, та, звичайно ж, в соціальних мережах, куди тепер без них, хоча навіть там далеко не все е...

— Чи проводиш ти вже свої фотовиставки? Якщо так, то де саме?

— Серйозних персональних виставок я ще не організував, до такого, як на мене, я ще «не доріс». Були деякі тематичні покази, але в основному, якщо мене запрошували, то брав участь в колективних виставках, фотобієналах та різних конкурсах. Для при-

сучасне «чудо». У найближчі 2 роки ця камера ще буде актуальна. Думаю решту набір з цифр і букв не дуже буде цікаво читати. Зараз якісні цифрові фотоапарати більш доступні, як було декілька років тому. В планах є придбання специфічних лінз, а от вони завжди були і будуть «в ціні».

— Чому ти вирішив балотуватись депутатом в міську раду?

— Будучи спостерігачем, на попередніх президентських виборах, я побачив, що більшості людей, чесно кажучи, все одно когось обирати, вони просто «ігнорували» вибори, так би мовити, у них склалося усталене пострадянське враження, що вони особисто не можуть щось змінити, чи якимось чином вплинути на перебіг подій і так все вирішувати без них. Скрізь чув: «А що вирішити конкретно один мій голос?»

Ну от, мене, можливо, трохи «рознервувала» такого роду суспільна апатія, особливо це я бачу серед молоді. Сучасний світ пропонує нам багато іншого, цікавішого, ніж життя свого міста. Хоча можна спокійно собі й заперечити — знаю точно, що є багато молодих людей, яким не байдуже, що буде завтра.

— Розкажи про свою діяльність, як депутата Косівської міської ради.

— Можливо, я й не дуже активно «бігаю» у своєму окрузі, але стараюсь не відмовити нікому, хто звертається за різного роду інформацією, з

проханнями, зауваженнями чи проблемами. Для прикладу, на даний момент маю небезпечну проблему у себе на окрузі — недобудована система водовідведення, труби, рови глибиною по 2-3 м. Та і взагалі — щодо впорядкування дороги, нічного освітлення, вивезення ТПВ, люди стурбовані. А ще є небезпека пошкодження газопроводу, на що коштів як завжди немає, тому й шукаємо якісь виходи з цієї ситуації. Стараюсь вивчити та пояснити чому виникли ті чи інші проблеми, разом з громадою узгодити як їх вирішити найефективніше, щоб не нашкодити самим собі чи місту.

Хочеться поламати усталений порядок, коли дехто навіть не знає, хто для прикладу їхній представник від вулиці в міській раді, але зате може бути обізнаний з телевізора у всіх політичних баталіях всеукраїнського рівня. Хочу нагадати, що ми і є громада, і ми живемо в нашому місті.

Керують одним простим правилом у своїх обов'язках — громада міста наділила мене, як і інших депутатів на сесіях міської ради, правом голосу у вирішенні питань, що стосуються життя міста. Звичайно, там є багато рутинних питань, які потребують формальних рішень, але й є дуже важливі на вирішення яких можна і треба впливати — вони радикально можуть змінити суть справ у нашому місті. Тому представники народу — депутати і наділені правом більшості розпоряджатися ресурсами і майбутнім нашого міста, тим, яким воно буде.

Люди, обравши нас, наділили такими правами, значить вони нам довіряють і вважають, що ми будемо працювати на користь громаді. Що й стараємось робити.

— Чи важко насправді бути депутатом та ще й молодим?

— Я б не сказав, що бути молодим важко, взагалі-то це б навіть якогось роду перевага.

Насправді, можливо, є брак досвіду, порівняно з депутатами, які вже є «старожилами». Звичайно, є моменти, як і в будь-якій іншій роботі, коли зіштовхуєшся з чимось новим, але розібравшись в суті справи, то все стає на свої місця.

— Ти є одним з організаторів і ініціаторів фестивалю «Лудине». Скажи, що вдалось здійснити, які були помилки і які є плани на цей фестиваль в майбутньому.

— Думаю, що це мало би статись, бо нашому місту таки би пасувало аби заходи такого роду у нас проводились.

Ну, навіть одним з організаторів мене тяжко назвати, є дуже багато людей, які доклались до тієї справи і кожен по-різному. Ми розділили поміж собою сфери, хто за що мав відповідати і чим займатись, кожен то робив, як вважав за найкраще і докладався до того.

Ідейним натхненником, сценаристом дійства була Леся Тригуб'як, за основну частину показів і наукову частину відповідала Богдана Чіх-Книш (викладач КПДМ), Ростислав Мартинюк докладався в багатьох організаційних питаннях, міська рада та голова міста Микола Фокшей, до якого ми звернулись, підтримав і допоміг в усьому, що стосувалось організації проведення фестивалю, Мартинюк Роксолана координувала роботу з людьми з різних сіл.

Ідея виникла в колі друзів

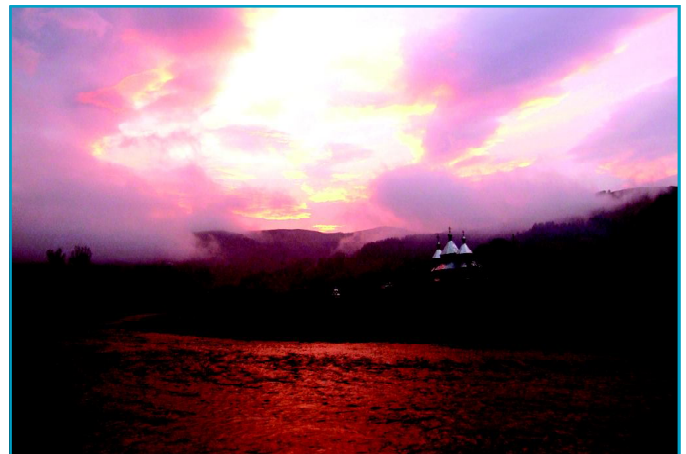
при звичайній бесіді. Ми зробили висновок, що Косів знають тільки тому, що тут виготовляють купу сувенірів, є базар в суботу і т.д... Якось стало не по-собі, адже у нас живе та творить безліч майстрів та митців, яких знають за межами не тільки нашого міста, але й держави.

Та й регіон у нас унікальний в культурному плані. Вирішили піти по аналогії з іншими містами, де всякого роду фестивалі вже проводились. Отже, ми спробували знайти наші конкурентні переваги перед іншими регіонами і виявилось, що це розмаїття народного одягу в різних селах району. Так з'явилось «Лудине» у Косові на Івана, приурочили його до дня міста. Смішно сказати, але найбільше в той момент ми переживали, що 7 липня, як завжди, буде дощ... І він був, але недовго.

Тож ми розробили логотип (доклалася Оксана Липка, викладач кафедри композиції графіки та дизайну КПДМ), чітко визначили концепцію і почали працювати. За основу взяли покази приватної колекції народного одягу Михайла Струтинського, який люб'язно погодився пристати до цієї справи, а також колекції робіт студентів КІДПМ. Важко буде перерахувати всіх добродійників, акторів, моделей, ведучих, музикантів, будівельників, технічний персонал, волонтерів, наших гостей з різних сіл, організаторів та і всіх, хто допомагав чим міг. Хотів би їм всім дуже подякувати.

Щодо планів, то поки що точно сказати ще не можемо. Зараз поширюємо інформацію про фестиваль, який відбувся, думаю зголоситься багато зацікавлених людей, які захочуть взяти участь, можливо, у дещо зміненому форматі дійства.

Тарас ПАСИМОК

Світ молоді

Культура

— Як народився задум створити Молодіжний театр?

— Одним з поштовхів для реалізації ідеї створення театральної студії стало те, що при Центрі дитячої творчості займається багато талановитих, обдарованих і надзвичайно артистичних дітей молодшого і старшого шкільного віку. У минулому навчальному році я випустила з вокально-естрадної студії «Золотий Орфей», якою керую, 8 випускників. Спостерігаючи за ними впродовж останніх 4 років, зрозуміла, що це маленькі і великі таланти, які в жодному випадку не мають губитися серед натовпу і поринати у сіру масу буденності. Їм треба розвиватися... Іти далі. І таких людей на Косівщині надзвичайно багато. Просто не всі наважуються розкривати себе в різних іпостасях. Наша неспівмірність і закомплексованість постійно тримає нас на одному місці, не даючи самореалізуватись і самоствердитись.

Не менш важливим фактором для створення Театру є той чинник, який не може не турбувати кожного свідомого українця. Це бажання зберегти те, що передали нам у спадок наші пращури, — високе і неповторне мистецтво, безцінний скарб, що з покоління в покоління передавався, проходячи кризь вічність і час; те, що не підлягає старінню і руйнації, — народна творчість, фольклор.

— **ОГО-ГО? Звідки воно взялося?**

— Для того, щоб створити будь-що потрібна не лише ідея, але й підстава для її реалізації, повно документації і т. д. І ще «ого-го!» як багато всього — ось і готова назва студії.

— **Постановка якої п'єси повинна з'явитись першою у вас? І коли її можна буде побачити глядачам?**

— Постановки театральної студії в першу чергу залежатимуть від складу її учасників (набір ще проводиться). Але плануємо включити в репертуар як автентичні, так і сучасні сюжети. Сподіваємося, що прем'єра театральної студії відбудеться ближче до кінця осені або ж до початку зими.

— **Чи маєте на меті ставити спектаклі відомих ук-**

Театр «ОГО-ГО» гуртує молодих

28 серпня в приміщенні КІДПМ відбувся справді вартій уваги конкурс аматорських театральних колективів — учасників XIX Міжнародного Гуцульського фестивалю. Цікаві вистави презентували актори з Вишніви і навіть Черганівки. На жаль, представників Косова там не було. Тому створена нещодавно молодіжна театральна студія в Косівському районному Центрі Дитячої Творчості — це дуже доречна і актуальна подія. Театр безкоштовний для всіх молодих та творчих людей. Щоб дізнатись більше, ми і поспілкувались із його керівником Світлою Морикіт, яка народилась в селі Стопчатові, закінчила Калуський коледж культури і мистецтв за спеціальністю керівника вокально-го ансамблю, аматорського хорового колективу, організатора дозвілєвої діяльності і продовжує навчання у Прикарпатському національному університеті на відділі «Музичне мистецтво». Працює в Косівському Центрі дитячої творчості на посаді культурного організатора, керівника вокально-естрадної студії «Золотий Орфей». Є організатором Всеукраїнських патріотичних польових вишколів «Повстанська стежа».

раїнських драматургів?

Звісно. А куди ж нам без них? Чого варта лише творчість М. Котляревського, М. Старицького, Л. Українки, І. Франка... Проте, не варто забувати про молоді таланти, яким теж слід віддати належне.

— **Як ви думаєте втілювати в життя гасло Шекспіра «Весь світ — театр, а люди в нім — актори»?**

— То глибокофілософський вислів. Його можна тлумачити по-різному. Але, мабуть, великий Шекспір, порівнюючи театр з безмежністю світу, ро-

зумів, що більш прекрасного і масштабнішого явища в природі не існує. А якщо ж задуматись над другою частинкою вислову — тут все набагато простіше: кожен з нас грає в житті свою роль, відведену тими чи іншими обставинами. Тут є свої костюми, маски, епізоди, переживання і радощі, конфлікти і їх вирішення, драми і комедії, беніфіси і трагедії, і навіть чарівне «Якби» Станіславського. Так воно і є: «Весь світ — театр, а ми — його актори!»

— **Напевне, для молоді такий жанр театру як комедія**

найближчий. Чи не так?

— Наша молодь відзначається особливою оригінальністю темпераментів, тому їй підійде як комедійний, так і, безперечно, драматичний жанр. Головне підібрати ролі, які відповідатимуть внутрішньому стану не лише героїв постановки, але й людей, які їх гратимуть зокрема.

— **А що скажете про чудові ексклюзивні вистави «Солодка Даруся» та «Нація» за творами відомої української письменниці Марії Матіос, які стали відомі далеко за межами України?**

— О, це неймовірне вивидище. Ідея, задум, актори, гра не можуть не зачаровувати. Давно захоплююсь літературною творчістю Марії Матіос, а згодом пощастило побувати на прем'єрах обидвох інсценізацій. Тут належне слід віддати не лише автору творів, які безперечно прекрасні і актуальні водночас, але й акторам театру під керівництвом Держипільського (родом із Косова) / На такі постановки слід рівнятися, як юним театрам-аматорам, так і професійним акторським трупам, адже в них яскраво виражене і змальоване наше сьогодення, що промовляє кризь епохи і роки, людей з їхніми долями, радощами і переживаннями... Та й взагалі, сучасна класика на сценах театру — неймовірне явище. Головне — вміти помічати його і розуміти.

— **Театр «Ого-го» — це сучасне мистецтво чи все-таки класика?**

— Театр «Ого-го!» — це спроба поєднання сучасного модерну з традиційним класицизмом, автентики з неформалізмом сучасності. Спробуємо втілити і розкрити у своїй творчості, як твори сучасних митців, так і незабутні шедеври корифеїв літератури минувшини.

— **Чи будуть в постановках залучені і дорослі, окрім молоді?**

— В театрі зможуть грати як малеча, так і дорослі. Головне не вік, а — бажання. Наше суспільство ще не зовсім готове розкривати в собі нові можливості. Будемо боротися з цим і шукати нові таланти. Та й при постановці спектаклю зустрічаються різні ролі, а тому має бути і відповідна вікова категорія акторів.

AS_TAR

«Снігова Королева»

— Коли ти вперше стала на лижі?

— Я на лижах із шести років. Почала з першого класу.

— Скільки тобі було років, коли ти вперше відчула себе чемпіонкою?

— Десь в років десять. Це був кубок України, який проводився в Полтаві на штучному снігу. Перший раз я стала чемпіоном, перший раз я отримала медалі, перший раз я відчула себе на сьомому небі від щастя!

— В тебе багато фанів, ти відчуваєш себе популярною, зіркою?

— Шаленої популярності в мене не має. І це добре (сміється). Та все ж маю пару шанувальників, які слідкують за моїми результатами і переживають за мене і мою кар'єру.

— Ти забобонна? Чи є у вашому виді спорту якісь неписані правила, яких ви дотримуетесь перед змаганнями?

— В кожного свої «мухи» в голові. Колись я вважала себе не дуже забобонною, та виявилось, що це не так. Наприклад для мене номери які містять цифру 2 (12,22,32... і т.д.) є не дуже везучими. Та, можливо, це все тільки моя хвора уява (сміється). Не люблю говорити наперед, просто кажу, що буде то буде. Я знаю свої сили і завжди максимально викладаюся на трасі.

— Яке ставлення до українських спортсменів у Європі? Ти відчуваєш різницю між українцями і австрійцями, наприклад?

— Залежить від категорії спортсмена, його характеру, від людини. Можна весело базікати з відомими

Богдана Мацьоцька, багаторазова чемпіонка України, майстер спорту міжнародного класу з гірських лиж та член штатної збірної України: «В цьому сезоні вдалось непогано виступити на чемпіонатах світу (Garmich — Partenkirchen, Німеччина), важко захворіти на всесвітній універсіаді (Erzurum, Туреччина), травмуватися на кубку Європи (Altenmarkt — Zaushensee, Австрія) на трасі швидкісного спуску та виграти український і британський чемпіонати! Словом, перемоги й невдачі завжди супроводжують нас»

людьми в той час, як ті, які мало чого добилися, будуть «крутити носом».

— Ти зараз тренуєшся за свій рахунок? Чи допомагають спонсори?

— День перебування в Австрії обходиться в 100 євро. А в місяць ми одержуємо тільки по 200 євро зарплати. Далі задачка з арифметики для другого класу: то де тут свої гроші?! Ми живемо у вічний борг, ганяючись за якимось привидом, так що нумо всі за нами! (сміється) Але по справжньому раді що виїхали і тренуємось!

— Розкажи, як проводиш спортивний 2011 рік. До яких змагань ти зараз готуєшся в Австрії?

В нас, гірськолижників, все ділиться по сезонах. Сезон 2010-2011 вже закінчився. Він видався дуже напруженим, супроводжувався, як перемогами так і поразками, та ще й мікротравмами. Вдалось непогано виступити на чемпіонаті світу (Garmich — Partenkirchen, Німеччина), важко захворіти на всесвітній універсіаді (Erzurum, Туреччина), травмуватися на кубку Європи

(Altenmarkt — Zaushensee, Австрія) на трасі швидкісного спуску та виграти український і британський чемпіонати. Словом, перемоги й невдачі завжди супроводжують нас. В даний момент ми працюємо над викоріненням помилок в їзді. Будь-які тренування є підготовкою і набиранням форми перед серією змагань, які розпочнуться в грудні і закінчатся аж у квітні.

— Скажи кілька слів про свою участь в проєкті ВелоКосів.

— Одним із хороших методів тренувань є їзда на ровері, як кажуть, поєднання приємного з корисним. ВелоКосів розробив хороші маршрути з достатнім навантаженням на м'язи і прекрасними краєвидами. А завдяки Ростиславу Мартинюку, одному з організаторів проєкту, мені вдалося придбати хороший велосипед за доступною ціною. Також поступила пропозиція поспробувати свої сили в журналістиці, на сайті ВелоКосова. Буду пробувати.

— Які види спорту тобі цікаві крім лижного?

Хороший гірськолижник

— це «мультифрукт», який повинен в собі виховати силу, швидкість, витривалість, гнучкість і т.д., а для цього звичайно ж потрібно в тренуваннях використовувати легку та важку атлетику, гімнастику, ігрові види спорту. І все це мені імпонує. Наразі відкрила для себе скелелазіння та страйкбол, як нове хобі.

— Як ти проводиш свій вільний час?

— Вільний від всього час я трачу на сон. А в інших випадках читаю або дивлюся якийсь фільм (якщо вільна хвилинка випала посеред дня, треба ховатися від мами, а то вона обов'язково зі словами «о, поки ти сидиш, піди...» — знайде мені роботу, (сміється) слухаю музику, ходжу на прогулянки, інколи малюю.

— Де ти зараз навчаєшся?

— В цьому році я вже здобула ступінь магістра в Львівському Державному Університеті Фізичної Культури. Наразі ніде не навчаюсь. Та в планах є продовжити здобувати знання, але в іншій сфері.

— Чим є для тебе Батьківщина не в глобальному, а в такому більш регіональному масштабі? Чим для тебе є Косів?

— Косів — це місто, в якому я народилася, виросла і живу. Місто, в яке я завжди радо повертаюся з будь-якої точки світу. Місто, яке славиться своєю прекрасною природою і привітними людьми. Хочеться тільки чуть-чуть його змінити, окультурити, довести до ідеалу.

Тарас ПАСИМОК

Не до емоцій

Роздуми журналіста

Можна двогтю у бочці меду

Наприкінці літа на Косівщині на високому рівні пройшов ХІХ Міжнародний Гуцульський фестиваль. Йому повсюдно передувала велика підготовча робота. В цьому пересвідчилися як самі жителі району, так і гості з Київщини, Луганщини, Львівщини, Буковини, Тернопілля, усіх районів Івано-Франківщини, а також з Польщі, Канади, США, Естонії, Молдови, Словаччини, Росії, Румунії, Білорусі, Хорватії. Належне в проведенні свята гуцулів усього світу треба віддати керівникам усіх рівнів, депутатському корпусу, творчим спілкам, культурним працівникам, зв'язківцям, викладачам і студентам Косівського ІПДМ ЛНАМ, педагогам і учнівській молоді і...

Грiховно не сказати, що до цього долучилися представники малого та середнього бізнесу, друковані місцеві ЗМІ, просвітня та багато інших громадських організацій.

Для кожного з нас то є гонір, що високу оцінку дано науково-практичній конференції «Гуцульський феномен: мистецтво жити і творити», різним виставкам: гуцульських ліжників, декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва, відео та фотомистецтва, національної кухні тощо.

Як же не гордитися тим, що в мистецькій програмі свята взяли участь майже 100 художніх колективів, більше 30 вокалістів, свої прекрасні вироби на суд глядачів представили понад 120 майстрів народної творчості. Присутнім гарні концертні номери подарували народний артист України Остап Гавриш і його дочка Мар'яна.

Фестиваль завершився. Естафету передано нашим сусідам-верховинцям, де в далекому 1991 році й стартував перший Гу-

цульський фестиваль, зiніційований активістами Товариства «Гуцульщина» на чолі з Д. Вагаманюком.

Набагато б більше гарних вражень у багатьох людей про нашу Косівщину залишилося б, якби не деякі проколи і промахи. Насамперед, журналістську братію здивувало те, що цього разу не діяв прес-центр, де б можна було зареєструватися, отримати програмки, перепустки, відмітити відрядні посвідки та й навіть піти звідти з пам'ятними подарунками... Кожен представник друкованого чи електронного ЗМІ сам собі давав раду.

Проколом було й те, що працівники ДАІ, яких направили на підмогу в район, нерідко були зверхні до керівників делегацій, що прибували до нас в Косів. І тут щоразу треба було шукати компроміс заступнику Косівського міського голови п. Василю Сліпанюку.

Та якби таке було ставлення працівників ДАІ до гостей за кордоном, то вони того ж дня попросилися зі своєю роботою.

З етичних міркувань я не називаю прізвищ і назв районів звідки ті були даїшники. Хай це буде усім уроком на майбутнє.

Петро ДМИТРИВ

Світлина Романа Печижска

Одна з найбільш проблем Косова — забруднення міста побутовими відходами. Не зважаючи на те, що Комунальне підприємство «Міськводосервіс» намагається ретельно прибирати вулиці міста, купи сміття скрізь і всюди немов гриби виростають і виростають. Допомогають в цьому і мешканці навколишніх сіл. На жаль, окремі господарі та підприємці не заключили договори на вивезення сміття, але щоденно виносять його, створюючи несанкціоновані сміттєзвалища — біля підвісної кладки, на вулиці Дружби...

Але ж за вивезення сміття, як і за будь-яку іншу надану послугу, необхідно платити, адже нашій організації треба утримувати машини, наймати людей, які прибирають місто. На це «задоволення» нам доводиться щомісяця витрачати 30 тисяч гривень.

Зважте, що силами цих людей, ми не можемо прибирати вулиці 24 години на добу, тому є чіткий графік забирання сміття і прибирання вулиць. Багатьом людям важко усвідомити, що цих графіків змушені дотримуватися усі мешканці міста.

Шановні країни! Наше місто щодня відвідує велика кількість туристів і гостей, а це є наша економіка, наші прибутки.

Сміття можна дати раду

Звернення до громадян міста

Та ніхто не буде до нас приїжджати, коли будемо забруднювати Косів, недбало ставитися до екології. Ми просимо: давайте всі разом дотримуватися культури і чистоти, але, якщо хтось не хоче дотримуватися загальноприйнятих правил, то ми змушені будемо приймати штрафні санкції. Надіємось, що нас зрозуміє громадськість.

Арсен ПОПАЗОВ

Коментар заступника міського голови Василя Сліпанюка:

Комунальне підприємство «Міськводосервіс» надає підприємцям та приватному сектору послуги по вивезенню твердих побутових відходів. Тому, для бажаючих наша служба може 1, 2, 3 та 15, 16, 17 числа кожного місяця вивезти сміття за графіком через нашу службу. Якщо об'єми сміття великі, то можна замовити машину на місце за телефоном 2-24-83.

Також, велике прохання до людей — не викидати сміття попід стовпи, особливо в день,

тому що до 8-00 місто вже прибрано і сміття вивезене. Часто ж людина, яка йде на роботу на 9-00 бере з дому кульки зі сміттям і залишає серед міста, чим створює антисанітарію і безпорядок загалом. Крім того, не зрозуміла позиція людей, які викидають сміття на вулиці Гвардійській біля підвісної кладки і особливо часто сміття там викидається в суботу ввечері. Але ж в неділю машину його не вивозить. І коли люди йдуть в неділю до церкви, то бачать ці гори сміття.

Для навернення таких людей до елементарної дисципліни і культури ми проводили і будемо надалі проводити рейди. Злісні нелюбителі порядку повинні пам'ятати, що за викидання сміття у невстановленому місці доводиться сплачувати штраф від 340 до 1700 гривень. У минулому році ми оштрафували двох косівських жителів, кожного на 340 гривень. Таку практику виховання продовжуватимемо й надалі, бо бачимо, що дехто не вмє вести себе людськи. Але все-таки віриться,

що мешканці міста зрозуміють, що в цей складний фінансовий час, краще заплатити декілька гривень за вивезення побутових відходів протягом року, ніж через їх свавільне викидання у невстановлених місцях терпіти значні збитки від штрафів. Зараз ми маємо 2 нових сміттєвози, які активно використовуються для потреб міста. Найбільшу проблему становлять ділянки — заїзд зі сторони села Город, а також об'їзна дорога (вулиця Дружби). В цих місцях немає житлових будинків, то особливо в п'ятницю ввечері люди, які їдуть із сіл зі сторони Верховини везуть із собою сміття і викидають на узбіччя. Єдине, що ми можемо зробити — це час від часу те сміття забирати, а слідкувати за тими людьми місто не має ні коштів ні штату. Тому ми будемо через газету «Косівський передзвін» інформувати мешканців про порушників і в наступному номері можуть бути їхні прізвища, якщо викидання сміття не припиниться.

Різне

3 конверта

Бібліотечні вісті

☑ У Косівській центральній районній бібліотеці відбулася презентація збірки відгуків, есеїв, спогадів, роздумів Володимира Моравського «Перша книжка».

☑ У бібліотечній світлиці пройшло вшанування пам'яті Богдана Лепкого (1872-1941) — видатного українського письменника, поета-лірика, новеліста, професора Краківського університету.

☑ Підбито підсумки огляду-конкурсу серед книгозбірень району «Краща бібліотечна виставка, присвячена 155-річчю від дня народження І. Франка». Визначено його переможців та призерів.

☑ Для читачів бібліотеки організовано книжкові виставки, присвячені 155-річчю І. Я. Франка «Уклін тобі, наш славний Каменяре, з привітною гуцульської землі» та до 20-річчя Незалежності України «Хай буде вільна Україна на всі віки, на всі часи».

☑ У літературно-мистецькій світлиці ЦРБ відбулася краєзнавча конференція, присвячена 155-річчю від дня народження І. Я. Франка «Велетень думки і праці».

☑ Для користувачів бібліотеки підготовлено інформаційні довідки до 20-річчя Незалежності України «Україна — суверенна держава» та «Пересопницьке Євангеліє» (до 450-річчя з часу написання Пересопницького Євангеліє».

О. ПАСІЧНЯК,
методист методико-бібліографічного відділу центральної районної бібліотеки

Видавництво «Довбуш»

В Косові працювали такі відомі діячі, як Б. Заклинський, М. Козоріс (згодом загинув у радянській в'язниці), М. Угрин-Безгрішний. Останній організував у Косові: бібліотеку, театр, видання тижневика «Чорногора». Він став і редактором видавництва «Довбуш». Так у буремному 1919 році, коли Україна з останніх сил захищалася від агресії Польщі, більшовицької Росії, Румунії, Денікіна — в Косові діяло книжкове видавництво, про що сьогодні можна тільки мріяти...

Серед інших видань «Довбуша» була і брошура «Хто це Тарас Шевченко?» Унікальний примірник її зберігся в книгозбірні лікаря В. Тутуруша, якому і завдячуємо можливістю розповісти про цей маловідомий факт шевченкіани.

Освітнянський вісник 1995 – Ч. 5.(5).- С. 4.

Буде музей освіти

Гуцульська освітянська рада, яка об'єднувала працівників освіти шести гуцульських районів, трьох областей і міста Яремча, доручила відділу освіти Косівського району створити музей освіти на Гуцульщині.

Розпочинається збирання матеріалів для нього. Присмо подавати: старі підручники, зошити, методичну і дитячу літературу, матеріали з газет і журналів, шкільні приладдя, фотографії шкіл, учителів, учнів, спогади, різні документи тощо. Особливо цікавлять матеріали, що стосуються «рідної школи» за часів Австро-Угорщини, Польщі, Другої світової війни і в перші роки після неї.

Прізвисько кожного, хто подасть матеріал буде занесений до пам'ятної книги фундаторів музею.

Матеріали приймаються кожного робочого дня у районному відділі освіти (майд. Незалежності 11, 1-й поверх тел. 2-26-43 2-19-71 2-12-83)

Збережімо для майбутніх поколінь пам'ять про минуле наших шкіл та про сіячів знань у гірському краї Оргкомітет

Освітнянський вісник 1999. – Ч. 6(6). – С. 8.

Косів історичний?

До чого тут знак запитання — подумає читач? Адже статус історичного міста офіційно присвоїв Косову Кабінет міністрів України постановою №878 від 26 липня 2001 року!

Це правда. Але погляньмо неупереджено. Уявімо себе туристом, який вперше приїхав до Косова, щоб побачити це історичне місто. Ходить він вулицями, шукаючи пам'ятники історії, позначені відповідними охоронними таблицями.

Рідне слово 2004 – Ч. 2 (18) – С. 2.

Підготував
Петро ГАБУКА

Пляс тубільцям!

У Косові з'явилося нове періодичне видання тижневик — «Косівський передзвін».

Почнемо з самого заголовку, адже заголовок теж твір, над придуманням якого ламаються пера навіть у виданнях письменників.

Назва, вважаю, що дуже вдала, бо слово «гуцул» і «Гуцульщина» вже народові проїлось. Над-дніпрянці та мешканці інших регіонів України сприймають з якоюсь тубільною відсталістю гуцулів. Хоч в дійсності це не так. Талановиті гуцульські вишиванки та вироби з дерева славляться в усій Європі. Але, як кажуть, ложка дьогтю може зіпсувати діжку з медом. Це ще й тому, румунське походження слова «гуц» і «гоц» викликає негативні емоції. Це щодо позитивного зрушення в назві газети.

Гортаю перші сторінки щойно виданої газети. Вражає гарне художнє оформлення, багатство кольорів і барв. Не менш важливою є національно-патріотична тематика, як от: «Як відновлювалась наша державність 1990-1991 року».

Заслугове уваги колонка «Ми у світі», «Пульс міста» (що робиться чи планується спорудити в Косові).

Відрадно, що з першого номера відводиться місце поетичній сторінці.

Які побажання на майбутнє.

Відводити відповідну площу красі та охороні природи. Віддавати належне значенню виховній морально-етичній тематиці.

Намагатись, щоб кожен номер був дуже цікавий, як от у «Галичині» колонка «У світі науки».

Володимир БОЙЧУК,
член Національної
Спілки журналістів Україна,
ветеран праці,
с. Черганівка

Вітаємо

**Міська рада здоровить
з днем народження депутатів:**

**СТЕПАНЧЕНКА
Олександра Яковича
та
ШКОНДЕЮКА
Петра Васильовича.**

*Бажаємо Вам, наші шановні, міцного
здоров'я, довгих років життя, безмежної ра-
дості та щастя.*

*Нехай Ваша невтомна праця завжди
приносить задоволення, а неньці Україні і
народові — благополуччя і процвітання.*

Міський голова Микола Фокшей

Український календар на жовтень

- 1.10.1187 Помер галицький князь Ярослав Осмомисл, що поши-
рив кордони Галицької держави аж до гирла Дунаю.
- 1.10.1727 Данила Апостола обрано гетьманом України.
- 2.10.1709 Помер гетьман Іван Мазепа на еміграції у Варниці біля
Бендер.
- 3.10.1930 Померла письменниця Олена Пчілка.
- 4.10.1930 Померла видатна артистка Марія Заньковецька.
- 5.10.1933 Президія ВУАН виключила зі складу дійсних членів ака-
демії академіків: М. Возняка, Ф. Колессу, К. Студинського і В.
Шурата, як «ворогів трудящих мас України».
- 5.10.1941 Утворено в Києві Українську Національну Раду.
- 6.10.1596 Берестейський унійний Собор. Проголошення унії.
- 6.10.1876 Народився Сергій Сфремов — видатний український вче-
ний, літературознавець, академік, публіцист, громадський і дер-
жавний діяч.
- 7.10.1253 Коронація короля Данила Галицького в Дорогичині.
- 7.10.1672 Бучацька умова гетьмана Петра Дорошенка з Польщею.
- 7.10.1926 Помер видатний український етнограф, Володимир Гна-
тюк.
- 8.10.1938 В Ужгороді постав перший автономний уряд Закарпаття.
- 8.10.1942 В Почаївській Лаврі підписано акт поєднання УАПЦерк-
ви з Автономною Церквою.
- 9.10.1655 Перемога гетьмана Б. Хмельницького над поляками під
Городком коло Львова.
- 10.10.1825 Помер композитор Дмитро Бортнянський.
- 10.10.1893 Помер Леонід Глібов — український письменник, бай-
кар, автор пісні «Стоїть гора високая».
- 11.10.1665 Обрано гетьманом Правобережної України Петра Доро-
шенка.
- 11.10.1835 Загинув на Поділлі легендарний Устим Кармалюк.
- 12.10.1624 Напад запорожців на Царгород.
- 12.10.1656 Козацький сейм у Чигирині.
- 12.10.1957 Більшовицький агент Сташинський вбив у Мюнхені д-
ра Лева Ребета — видатного націоналістичного діяча.
- 13.10.1865 Помер український письменник Петро Гулак-Артемовсь-
кий.
- 14.10.1921 У Києві почалися наради Всеукраїнського Собору Ук-
раїнської Автокефальної Православної Церкви, що тривали до
30 жовтня того ж року.
- 14.10.1942 Утворення Української Повстанської Армії (УПА).
- 15.10.1959 Трагічно згинув з рук більшовицького аген-
та Б. Сташинського Провідник ОУН Степан Бандера.
- 16.10.1918 Універсал гетьмана Павла Скоропадського про відрод-
ження українського козацтва.
- 16.10.1936 Помер письменник о. Тимофій Бордуляк.
- 18.10.1596 Помер гетьман Криштоф Косинський.
- 18.10.1918 Проголошення ЗУНР і створення Української Національ-
ної Ради у Львові.
- 18.10.1945 Заснування Ужгородського університету.
- 19.10.1649 Облога Львова козацькими військами.
- 19.10.1848 Відбувся з'їзд «руських учених» у Львові.
- 20.10.1814 Народився український вчений Яків Головацький.
- 21.10.1921 Висвята митрополита Василя Липківського.
- 22.10.1662 Чуднівська угода.
- 22.10.1898 Народився поет Дмитро Фальківський.
- 22.10.1953 Помер митрополит УАПЦ Полікарп Сікорський.
- 23.10.1890 Народився видатний український вчений - географ Во-
лодимир Кубійович.
- 23.10.1921 Всеукраїнський Церковний Собор - відродження Украї-
нської Автокефальної Православної Церкви.
- 25.10.1657 Обрано гетьманом України Івана Виговського.
- 26.10.1612 Запорожці з поляками здобули Москву.
- 27.10.1745 Народився Максим Березовський, видатний український
композитор і музиколог.
- 28.10.1989 Верховна Рада УРСР ухвалила Закон про державний ста-
тус української мови.
- 29.10.1794 Помер український філософ Григорій Сковорода.
- 29.10.1914 Перемога УСС на горі Ключ.
- 29.10.1949 Звернення Воюючої України до всієї української емі-
грації.

Реклама

Продаю навчально-методичні посібни-
ки з журналістики
Тел. 096-530-96-93

Реалізуємо: пшеницю, ячмінь та борош-
но різних гатунків
Тел. 4-67-42, моб. 098-901-46-23

Послуги весільного тамади
098-449-75-31

З приводу реклами і оголошень

звертатися за адресою:
78600, м. Косів,
майдан Незалежності, 11,
peredzvin@gmail.com

Розцінки на рекламу

Вартість одного слова в подяці чи ого-
лошенні — 2 грн.

Співчуття — 25 грн.

Фото (3 на 4 см) до вітання чи співчуття
— 20 грн.

1 сторінка (формату А-4) політичної рек-
лами — 750 грн.

1 сторінка (формату А-4) комерційної
реклами — 750 грн.

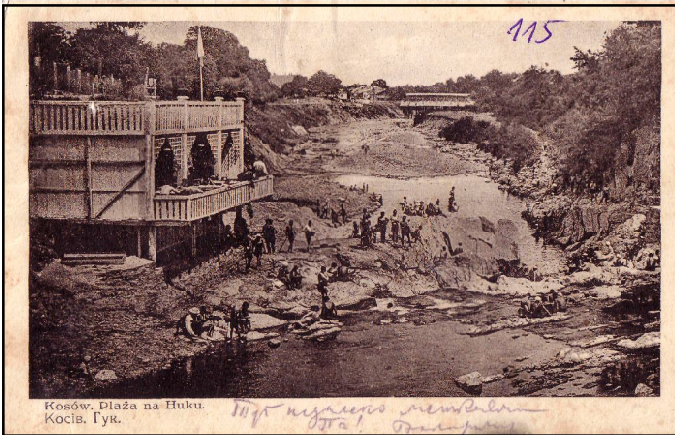
Юнга на судні звертається до капітана:

— Скажіть, а чому більшість суден названо жіночими іменами?

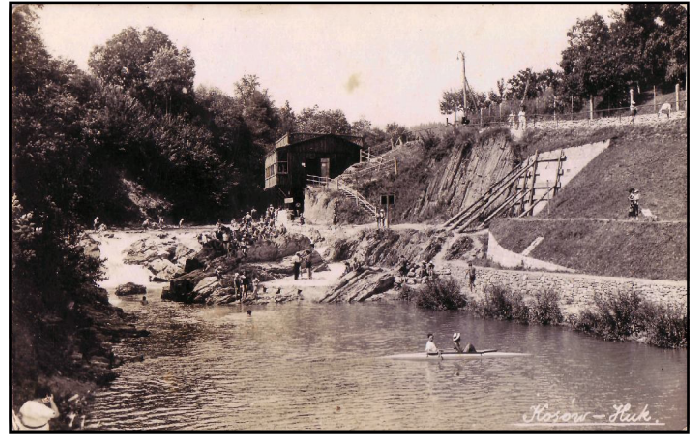
— Якби ти знав, юнго, як важко ними керувати, то не ставив
би дурних запитань!

Нудьга за минулим

Водоспад “Гук” на старих поштівках

Kosów. Dłaza na Huku.
Kociv. Гук.

Kosów - Huk.

У період між Першою і Другою Світовими війнами річку Рибницю у Косові перетинали три пороги, звані в народі Гуками, де вода спадала з обривистих скал і утворювала водоспади надзвичайної краси. Було їх три Гуки. Вони мали свої неофіційні уточнювальні назви. Перший, званий «жидівським» через те, що тут відпочивала єврейська молодь, другий — «польський», на берегах якого стояли польські пансіонати — «На скале», «Байка», «Ядвіга», «Креси». Третій званий «українським» — тут відпочивали приїжджі українці.

Найбільше був облаштований перший Гук з укріпленими берегами, вигідними для відпочинку. В 30-х роках тут звели чудовий павільйон з буфетом, зал для танців з оркестром, а під ними — роздягальня. Нижче павільйона споруди-

ли станцію з байдарками, де можна було плавати під приємну музику оркестру.

Після війни Гук був занедбаний, а павільйон згорів.

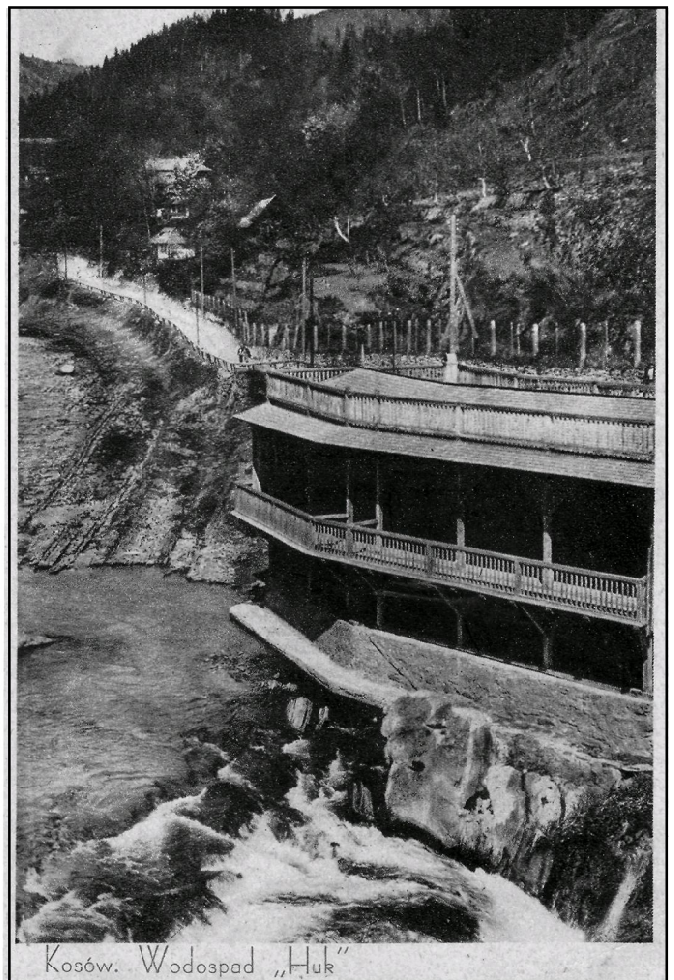
Ближче до міста стояла соляна жупа, яку закрили у 1937 році. На її місці було організовано солелікувальний заклад для дітей. Тут відкрили басейн, з будованим входом, вирішеним в стилі класичного модернізму або конструктивізму, що більш співзвучне тому часу. В тому ж стилі був зведений «міст з луками», що став окрасою міста. Керував спорудженням цих і інших будівель того часу «концесійований майстер будівельний» Морда Базилі (1880-1944). Міст не зберігся до нашого часу, а вхід до басейну перероблено і він втратив ознаки вираженого стилю.

У 60-х роках на правому березі будується кафе, зване «Баб'юків млин», в 1974 році — рес-

торан «Водограй», в 1976 році відкривається турбаза «Карпатські зорі», а пізніше — база відпочинку «Байка», йде розбудова приватних пансіонатів, вілл і садиб зеленого туризму. Водоспад Гук з 1996 року стає геологічною

пам'яткою природи. Цікаве місце для активного відпочинку — чисте гірське повітря, водяні ванни, танці і багато іншого.

Мирослав БЛИЗНЮК,
м. Івано-Франківськ

Kosów. Wodospad „Huk”

Okolice Kosowa. Dłaza na Huku.

Для душі

Як мобілку свині з'їли

Ішов Петро із мобільним
Годувати свині,
Бо то тяжко без мобілки
І в стайні людині.
Поки Петро сипав кашу,
То мобільне диво

Вискочило із кишені
Під свиняче рило.
Свині кашу вже не їли,
Бо було цікаво,
Що то в їхнім раціоні
За новенька страва.

Як взялися за мобілку,
Екран загасили,
А на ньому своє рило
І зуби лишили.
Поки Петро додивився,
Що нема мобіли,
То свині клавіатуру
Уже з'їсти успіли.
Поки Петро вбіг до стайні,
Добравсі до рила.

Від мобілки батарея
Й картка сі лишила.
Петро так рознервувавсі,
Аж стало трусити.
Якби мав ніж — міг за вечір
Тушонки зварити.
Та мобілки, крім зручностей
Ще шкодять людині.
Та як має біда бути —
Най їх їдять свині.
Марія ЛАЗАРОВИЧ

Осінні вії

Я захлинаюся сонцем.
Чомусь у моїй ширій пітьмі
немає ані крихітки тепла.
Мені воно не потрібно зараз.
Тому я не можу терпіти жов-
таві поцілунки на своїх по-
віках. Мої крижані руки не
шукать щастя. Вони його
вже знайшли. Холодне, соло-
не, жагуче, воно оповило моє
серце і прийшов довгоочіку-
ваний спокій. Не лай мене за
те, що я не можу дочекатися
дощу. Кожного разу, коли я
відчуваю на собі частини його
тіла, я знову оживаю. Я мию-
ся від страхів і безглузких роз-
думвань. Дощ штовхає мене
у прірву мого дивного щастя,
він змиває з мене моє сонце
— моє минуле. Я — не тіло, я

не натура, я не частина світової
машини. Я одна з крапель, що
мільйонами падають додолу, аби
назавжди зникнути. Коротке,
але таке яскраве життя. Вони
вмирають, не знаючи на що
йдуть. Вони не думають над
цим. Просто живуть. Летять со-
бі... У них немає часу на думки,
є лише рух.

Я вся розпалена сонцем.
Силою думки я благаю дощик,
аби він прийшов по мене... Я
була закоханою в сонце. Тепер у
мене інше щастя. Коханий мій,
ти — мій дощ. Мій теплий
літній дощик, моя жаклива лис-
топадна злива. Я прийшла до
тебе мовчки. І ти так само мовч-
ки дав мені моє тернове щастя.
З пальців кров, з неба — дощ.

Дякую тобі за все... За спалене
кохання, яке пустило коріння у
нашу свідомість. У нього нова
шкіра, інший колір очей... А ще
— нові вії. Старечі, усе розумі-
ючі, світлопечальні... У нього —
у тебе — у мене — осінні вії...

Ольга БРОДСЬКА
(Іохла),
Член Косівського молод-
іжного літературного клубу
«Вербальна Голограма»
Світлини
Романа Печижака

